

40 rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce

**Małgorzata Radwańska kl. 8C,
Szkoła Podstawowa nr 23 im. Tadeusza Różewicza
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16 w Gliwicach**

13 grudnia 1981 roku

13 Grudnia 1981 roku w telewizji polskiej niewyemitowana popularnego programu dla dzieci, „Teleranek”, a na ulice miast wjechały czołgi. Wielu opozycjonistów zostało aresztowanych i internowanych. Ale wszystko zaczęło się jeszcze przed 13 grudnia...

Początki stanu wojennego

Przygotowania do wprowadzenia stanu wojennego trwały ponad rok i były one prowadzone z starannością. Kontrolował je m.in. Naczelny dowódca wojsk Układu Warszawskiego marszałek Wiktor Kulikow oraz ludzie z jego sztabu. Na potrzebę stanu wojennego stworzono różne projekty aktów prawnych, w Związku Sowieckim wydrukowano 100 tyś. egzemplarzy obwieszczenia o wprowadzeniu stanu wojennego, ustalono listy komisarzy wojskowych, którzy mieli przejąć kontrole nad większymi zakładami pracy jak i administracją miasta. Także wybrano przedsiębiorstwa i instytucje, które miały zostać zmilitaryzowane.

Od połowy października poza terenami przyszłych działań zapoznawało się ponad tysiące Wojskowych Terenowych Grup operacyjnych. Intensywne ćwiczenia w walkach z tłumem miały oddziały ZOMO. Za to w więzieniach przygotowano około 5 tyś miejsc dla działaczy „Solidarności” i opozycji. Mieli tam trafić poprzez sporządzone wcześniej listy.

W kierownictwie „Solidarności” już od początku grudnia czuli gwałtowne narastające napięcie. Jednak mieli nadzieje, że d konfrontacji z władzami komunistycznym dojdzie dopiero po przyjęciu przez Sejm rządowej ustawy „O nadzwyczajnych środkach działania w interesie ochrony obywateli i państwa.

5 grudnia 1981 r.

Decyzja o wprowadzeniu stanu wojennego została zaakceptowana 5 grudnia 1981 roku. Przez Biuro Polityczne KC PZPR. Gen. Jaruzelski otrzymał dowolną datę co do rozpoczęcia operacji od swoich towarzyszy partyjnych.

9 grudnia 1981 r.

W nocy z 8 na 9 grudnia 1981 roku gen. Jaruzelski podczas spotkania z marszałkiem Kulikowem w Warszawie poinformował go o planowanych działaniach ale nie powiedział mu o konkretnej dacie rozpoczęcia.
to add text

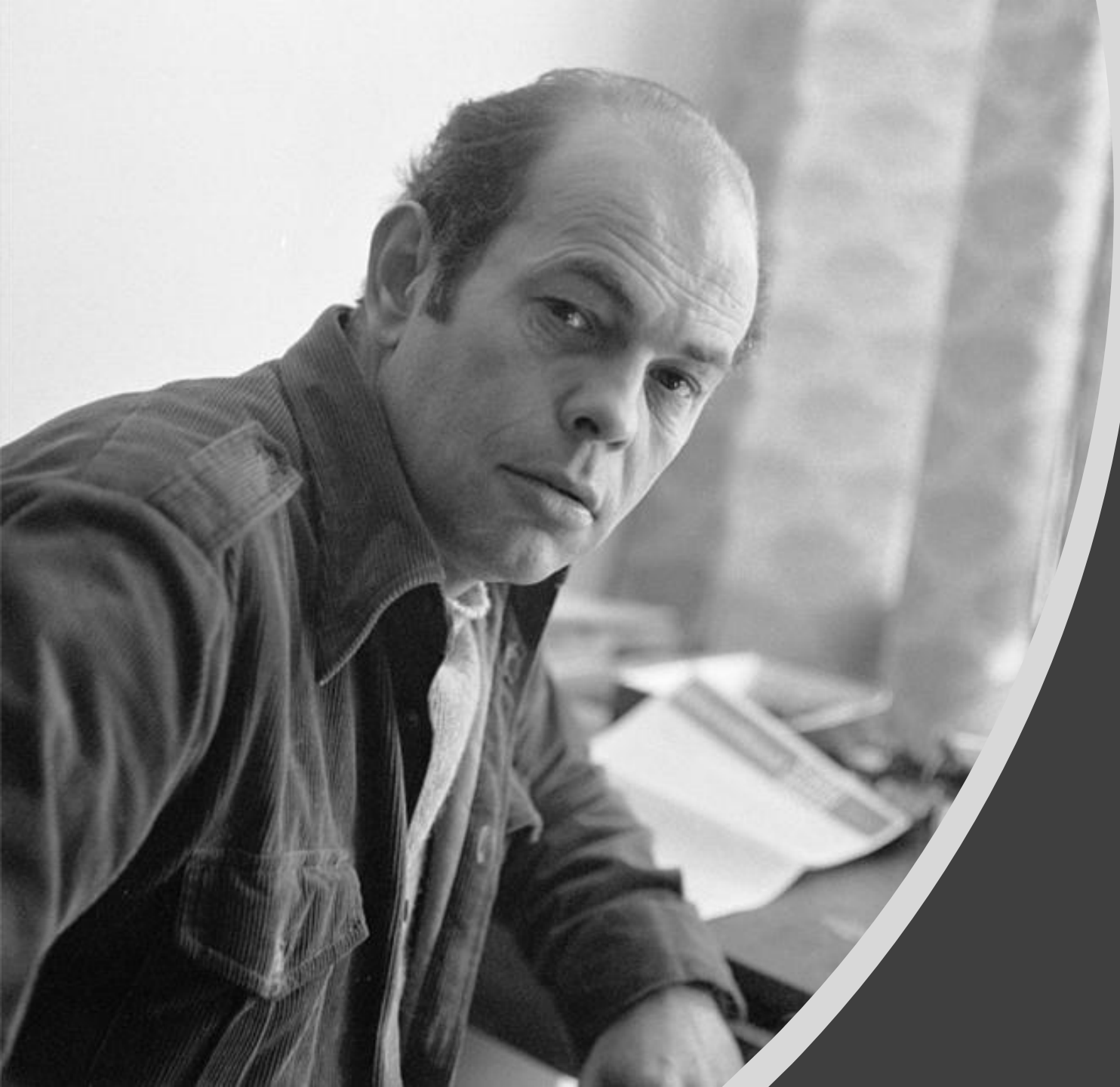
13 grudnia 1981

O wyznaczonym terminie wprowadzenia stanu wojennego przywódcy sowieccy i marszałek Kulikow dowiedzieli się 11 grudnia. Operacja jego wprowadzenia rozpoczęła się w nocy z 12 a 13 grudnia 1981 r. Przed północą jednostki MSW, składały się z grup specjalnych, oddziałów ZOMO, jednostek antyterrorystycznych, funkcjonariuszy SB, oddziałów ~~jednostek Nadwiślańskich~~ przy wsparciu rozpoczęły działanie.

Operacja „Azalia” i operacja „Jodła”

Oddziały ZOMO zajęły lokale zarządów regionalnych „Solidarności”, przy tym zatrzymując tam osoby i zabezpieczają urządzenia łącznościowe i poligraficzne. Do miast skierowano oddziały zmechanizowane i pancerne które umieszczone przy trasach wylotowych, najważniejszych węzłach komunikacyjnych, gmachach urzędowych, głównych skrzyżowaniach i innych obiektach strategicznych. Przeprowadzono aresztowania wśród organizatorów i uczestników obradującego w Warszawie Kongresu Kultury Polskiej i wśród niezależnych intelektualistów.

Główne uderzenie - Gdańsk

Głównym uderzeniem był Gdańsk. Tam w sobotę zebrała się Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”. Tego dnia przybywało tam wiele działaczy i doradców związkowych. W nocy zatrzymano około 30 członków Komisji Krajowej i kilku doradców. Jednym z nich był Jacek Kuroń.

Propaganda

W celach propagandowych zatrzymano kilkadziesiąt osób poprzedniej grupy sprawującej władze, m.in. Edwarda Gierka(1913-2001) , Piotra Jaroszewicza (1909-1992) i Edwarda Babiuchę (1927-2021)

Trybuna Ludu

ORGAN KOMITETU
N 213 (10487) Rok VII XX

Nieustanny w...
Zbiory zb...
Trwa siew ozimia

Wzzechstronna
pomoc

Zbiory • Prace jesienne
Kluczowe zadania
rolnic

Proletariusze wszystkich krajów, łączy się

ŻOŁNIERZ WOLNOŚCI

GAZETA I POLITYCZNY DWYTYDNIOWY
WYDAWANA W WARSZAWIE

Wydanie 9 listopada 1943 r.

Str. 1 z 1

ROZCZNIKA PAŃSTWA RADZIECKIEGO

Wyznaczonego Państwowego Komitatu Obrony JOZEFIA STALINA
z urzędującym przewodniczącym: Moskiewskij Rady Międzypartyjnej
dnia 9 listopada 1943 roku.

W tym dniu...
W tym dniu...

W tym dniu...
W tym dniu...

W tym dniu...
W tym dniu...

Na podstawie dekretu o stanie wojennym zamieścili podstawowe prawa i wolności obywatelskie zabronili strajków, wprowadzono tryb doraźny w sądach, milicja i wojsko mogły każdego przeszukiwać i legitymować, demonstracji, na wyjazd spoza miejsc zamieszkania potrzeba było przepustki.

Wprowadzono także godzinę milicyjną od godz. 22 do godz. 6. Wyłączono telefony, uniemożliwili kontakt z pogotowiem ratunkowym i strażą pożarną korespondencja podlegała cenzurze. Większość najważniejszych instytucji zostało zmilitaryzowanych i była kierowana przez 8 tyś komisarzy wojskowych. Zakazano wydawania prasy, poza „Trybuną Ludową” i „Żołnierzami Wolności” Zarazem zawieszono działalność wszystkich organizacji społecznych i kulturowych, na wyższych uczelniach i szkołach

Rozpoczęcie stanu wojennego

40 lat temu, niedzielą 13 grudnia, o godzinie 6 rano polskie radio nadało wystąpienie gen. Jaruzelskiego, w którym poinformował Polaków o ukonstytuowaniu się WRON (Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego) i o wprowadzeniu stanu wojennego na terenie całej Polski na mocy Rady Państwa.

Władze komunistyczne jeszcze przed północą, 12 grudnia, zatrzymywały działaczy „Solidarności” i opozycji. W ciągu paru dni w 49 ośrodkach internowania umieszczono ok. 5 tyś. osób. W ogromnej operacji policyjno-wojskowej użyto 70 tyś. Żołnierzy, 30 tyś. Milicjantów , 9 tyś. Samochodów, 1900 wozów bojowych i 1750 czołgów

Od 13 grudnia 1981 do końca 1982 roku milicja i wojsko wylegitymowały blisko 2,9 mln ludzi, a niemal 1,8 mln razy skontrolowano pojazdy. Obowiązywał też **zakaz opuszczania stałego miejsca pobytu**. Zabroniono zgromadzeń i imprez masowych.

Żywność była w większości reglamentowana, dostępna jedynie po okazaniu specjalnej kartki. Kartki na cukier funkcjonowały od lipca 1976 roku. Przed stanem wojennym wprowadzono kartki na mięso, mąkę, ryż, masło i tłuszcze, mleko dla niemowląt, czekoladę, cukierki, proszek do prania, papierosy i alkohol, a nawet na pieluchy dla niemowląt.

Pacyfikacja kopalni „Wujek” – największa zbrodnia stanu wojennego

Decyzję o strajku okupacyjnym na skutek aresztowania Jana Ludwiczaka, a w napisanej na kartce z zeszytu proklamacji domagano się zniesienia stanu wojennego, uwolnienia Ludwiczaka oraz wszystkich działaczy internowanych w nocy z 12 na 13 grudnia. Władze, nie godząc się na żadne ustępstwa, zdecydowały się użyć siły wobec górników, stanowczo odmawiających przerwania strajku.

16 grudnia oddziały wojska i ZOMO przez obalony czołgami mur wtargnęły na teren kopalni. Strajkujący bronili się, rzucając w napastników kamieniami i śrubami. W wyniku otwarcia ognia do bezbronnych cywilów na miejscu zginęło sześć osób, a trzy kolejne zmarły później w szpitalu. W 2009 r. , po dwudziestu ośmiu latach od pacyfikacji kopalni i dwudziestu od upadku komunizmu, Sąd Najwyższy potwierdził wyroki sądów niższych instancji, które skazały 12 funkcjonariuszy ZOMO na 3,5 do 6 lat więzienia.

bibliografia

Click to add text

- 1. DZIEJE.PL
 - 2. histamg.org
 - 3. polskieradio.pl
-